

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 746/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Júliusom Jánošíkom, Klincová 35, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14Sas/13/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom správneho súdu v napadnutom konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje prikázať správne súdu pokračovať v konaní bez zbytočných prietahov, priznať jej primerané finančné zadosťučinenie 2 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka podala 1. augusta 2023 na správnom súde správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ústredia, ku ktorej sa žalovaná vyjadrila 13. novembra 2023. Sťažovateľka podala repliku 27. februára 2024 a žalovaná bola vyzvaná na dupliku 4. júla 2024. Do predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti nebolo vo veci rozhodnuté. Meritórne rozhodnutie je naplánované na začiatok prvého štvrťroka 2026, veci predchádza 30 nerozhodnutých vecí pridelených zákonnej sudkyňi.

II. Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka namieta nečinnosť správneho súdu v trvaní jedného roka a siedmich mesiacov od doručenia repliky žalovanej napriek absencii právnej zložitosti veci. Podala sťažnosť na prietahy, ktorú predsedníčka správneho súdu vyhodnotila ako nedôvodnú. Pripomína, že prietahy sa neposudzujú iba podľa celkovej dĺžky konania, ale aj od toho, keď súd vykonal posledný účelný úkon vo veci.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka existencie zbytočných prietahov z dôvodu dlhodobej nečinnosti správneho súdu v napadnutom konaní vedenom od 1. augusta 2023.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

6. Rýchlosť konania, resp. prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a jej prejednanie v primeranej lehote sa v každom konkrétnom prípade posudzuje individuálne. Pri hodnotení, či došlo k porušeniu predmetných práv, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022), ako aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, (2) správanie účastníka konania a (3) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

7. Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o správnej žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktorou sa sťažovateľka domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovanej Sociálnej poisťovne, ústredia. Svojou povahou ide o vec patriacu do štandardnej súčasti rozhodovacej agendy správnych súdov a tiež o vec, ktorú svojou povahou možno zaradiť do okruhu konaní, pri ktorých sa vyžaduje zvýšená rýchlosť konania. Pri rozhodovaní sa vychádza zo skutkového stavu veci, ktorý je v podstate ustálený už v administratívnom konaní a nevyžaduje si komplikované dokazovanie, lebo správny súd v zásade vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy. Z prehľadu vo veci vykonaných úkonov nevyplýva, že by sťažovateľka svojím správaním prispela k predĺženiu napadnutého konania.

8. V súvislosti s kritériom postupu samotného správneho súdu ústavný súd konštatuje, že tento po doručení správnej žaloby pristúpil k realizácii procesných úkonov spojených s doručovaním žaloby a vyjadrení účastníkov (§ 105 – 106 Správneho súdneho poriadku). Následne možno vzhľadom na existenciu jedného dlhšieho obdobia absolútnej nečinnosti správneho súdu v trvaní jedného roka a piatich mesiacov. Celková doterajšia dĺžka konania ku dňu rozhodovania

ústavného súdu predstavuje dva roky a štyri mesiace. Správny súd síce nepostupoval v napadnutom konaní optimálne a jeho nečinnosť v trvaní takmer jeden a pol roka v sociálnej veci ťažko považovať za prijateľnú, je na druhej badateľná snaha obnoviť plynulosť postupu, čo vyplýva aj z vyjadrenia zákonnej sudkyne k sťažnosti na prietahy vo vzťahu k naplánovanému meritórnemu rozhodnutiu v prvom štvrtroku 2026 (porov. m. m. I. ÚS 410/2025).

9. V reakcii na svoje zistenia napriek nedostatkom napadnutého konania ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou akcentuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva.

10. Ústavný súd stabilne judikuje, že čas na konanie bez zbytočných prietahov nemožno presne numericky vyjadriť. Rovnako tak nie je presne časovo ohraničená ani primeranosť lehoty, keď by mala byť tá-ktorá vec prerokovaná a najmä rozhodnutá [I. ÚS 92/97 (ZNaU 23/98), I. ÚS 61/98 (ZNaU 18/98)].

11. V záujme zachovania kontinuity jeho rozhodovacej praxe ústavný súd prihliadol aj na skutočnosť, že o obdobných ústavných sťažnostiach podaných proti postupu správnych súdov v konaniach (o žalobách proti rozhodnutiam Sociálnej poisťovne) v obdobnom trvaní (približne dva a pol roka až tri roky) už rozhodol a odmietol ich z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, napr. vo veciach vedených pod sp. zn. I. ÚS 410/2025, IV. ÚS 461/2023, II. ÚS 204/2024, a k vysloveniu porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov pristúpil v prípade konaní dosahujúcich dobu trvania štyroch rokov (napr. II. ÚS 647/2024, IV. ÚS 431/2022).

12. Sumarizujúc doteraz uvedené, ústavný súd konštatuje, že namietaná nečinnosť a prietahy nedosahujú ústavnoprávne relevantnú intenzitu s následkom zásahu do práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Na základe uvedeného ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom správneho súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu